

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego¹⁾
za rok 2020

Dział I ²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że ~~w kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/~~
w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*

**państwowej osobie prawnej Biebrzańskim Parku Narodowym, z siedzibą w Osowcu-Twierdzy 8,
19-110 Goniądz**

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych*)

Część A ⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B ⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C ⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z: ⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,

- kontroli zewnętrznych,
 innych źródeł informacji:

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Oswiec-Twierdza, dn. 15 lutego 2021 r.

.....
(miejsowość, data)

DYREKTOR

Artur Wiatr

.....
(podpis i pieczęć kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II ⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

1.1. Słabość w zakresie zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi:

- W roku 2020 w Biebrzańskim Parku Narodowym miał miejsce wypadek przy pracy, który został skontrolowany przez Państwową Inspekcji Pracy. PIP wydała 7 nakazów i 14 wniosków pokontrolnych.
- Kontrola NIK, P/20/044 – „Gospodarowanie gruntami rolnymi Skarbu Państwa na obszarach parków narodowych i krajobrazowych”, po analizie 12 postępowań przetargowych z 84 przeprowadzonych i rozstrzygniętych wskazała, że w przypadku 3 postępowań prowadzono je z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2012 roku w sprawie przetargów oraz rokowań na rozporządzanie nieruchomościami przez parki narodowe. Stwierdzono, że komisja przetargowa zakwalifikowała do udziału w dalszym postępowaniu dwie osoby, pomimo, że sposób wypełnienia i złożenia przez nie formularzy zgłoszeniowych nie odpowiadał warunkom przetargu w formie licytacji. W Biuletynie Informacji Publicznej BbPN zamieszczono informacje o wynikach przeprowadzenia 3 przetargów bez podania wszystkich danych wymaganych tym rozporządzeniem z powodu bardzo dużej ilości obszernych danych w tym zakresie np. numerów działek.

1.2. Słabość w zakresie ochrony zasobów:

- Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce wydał decyzję administracyjną z dnia 16.09.2020 r. nakazującą wykonanie 2 obowiązków z terminem ich wykonania do 31.05.2021 r.
- Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Mońkach wydał decyzję administracyjną 12/OZ/2020 nakazującą wykonanie 8 obowiązków: Obowiązek nr 1 dotyczący sporządzenia Planu Urządzania Biebrzańskiego Parku Narodowego w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej, zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska i uzgodniony z Podlaskim Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej oraz Obowiązek nr 8 dotyczący zapewnienia przejezdności dojazdu pożarowego nr 16 prowadzącego na Wysoki Grąd (około 6 km) dla samochodów gaśniczych z terminem ich wykonania do 20.08.2021 r. oraz 6 innych obowiązków z terminem wykonania do 20.11.2020 r.
- Bezumowne wykorzystywanie gruntów bez wiedzy i zgody Dyrektora Parku będących własnością bądź w użytkowaniu wieczystym Biebrzańskiego Parku Narodowego.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

2.1. Słabość w zakresie zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi:

- Podjęte zostaną działania zmierzające do wdrożenia zalecenia NIK, dotyczącego prowadzenia przetargów związanych z dzierżawą gruntów z zachowaniem zasad określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2012 roku w sprawie przetargów oraz rokowań na rozporządzanie nieruchomościami przez parki narodowe. Zostanie przeprowadzone szkolenie wewnętrzne pracowników, przypominające i utrwalające zasady określone ww. rozporządzeniu. Do komisji przetargowej, zgodnie z zapisem ww. rozporządzenia, powoływane będą osoby, dające rękojmię rzetelnego przeprowadzenia i rozstrzygnięcia przetargu.

2.2. Słabość w zakresie ochrony zasobów:

- Podjęte zostaną działania zmierzające do wdrożenia 7 obowiązków wydanych przez Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mońkach, które są w trakcie realizacji.
- Podjęte zostaną działania zmierzające do wdrożenia 2 obowiązków wydanych przez Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sokółce, które są w trakcie realizacji.
- Dyrektor jako organ parku narodowego nadal będzie podejmował działania prowadzące do ograniczenia i eliminacji zjawiska „agropiractwa” na gruntach będących we władaniu BbPN.

Dział III ¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

Słabość w zakresie zgodności działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi:

- Wdrożono zalecenia pokontrolne z kontroli przeprowadzonych przez PIP w latach poprzednich: jedno zalecenie z kontroli w roku 2015 i trzy zalecenia z kontroli w 2018. Kontrole dotyczyły prawnej ochrony pracy, w tym bezpieczeństwa i higieny pracy.
Wydane zostało Zarządzenie nr 13/2020 Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego w sprawie zasad ustalania stopni uciążliwości lub szkodliwości dla zdrowia oraz prac niebezpiecznych a także przyznawania dodatku za pracę wykonywaną w takich warunkach. Na podstawie tego Zarządzenia prowadzona jest ewidencja stanowisk pracy, na których występują warunki uciążliwe, szkodliwe dla zdrowia lub niebezpieczne, uprawniające pracowników do należnych z tego tytułu dodatków do wynagrodzeni. Ewidencję zaprowadzono w dniu 23 lipca 2020 r. i jest ona przechowywana w kadrach. Wydawanie odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej stosowano zgodnie z Zarządzeniem nr 16/2016 Dyrektora Biebrzańskiego Parku Narodowego.
- Monitorowanie i kontrola powierzchni gruntów będących we władaniu BbPN, współpraca z organami ścigania oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w zakresie ograniczenia i eliminacji bezprawnego użytkowania gruntów Skarbu Państwa będących w użytkowaniu wieczystym Parku oraz gruntów będących własnością BbPN.
- W roku 2020 nałożono jeden mandat karny zakwalifikowany z ustawy o ochronie przyrody, jako niszczenie roślinności. Wniosków do sądu w sprawie bezumownego użytkowania gruntów nie było.

2. Pozostałe działania:

- Wdrożono 7 nakazów i 14 wniosków pokontrolnych wydanych przez PIP po kontroli w roku 2020 dotyczącej ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy. Miedzy innymi, pouczono pracowników i kierowników o konieczności niezwłocznego zgłaszania wypadków pracodawcy, a członków zespołu powypadkowego o prawidłowym sposobie przeprowadzenia postępowania powypadkowego i sporządzania protokołów powypadkowych, opracowano bądź zmieniono instrukcje dotyczące BHP wskazane podczas kontroli.
- Podjęto realizację obowiązków wskazanych przez KP PSP w Sokółce. Złożono wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie o dofinansowanie przedsięwzięcia pt. „Budowa systemu przeciwdziałania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów w Biebrzańskim Parku Narodowym”, mającego na celu sfinansowanie budowy infrastruktury p-poż. oraz zakupu sprzętu i wyposażenia służącego do prowadzenia działań prewencyjnych i akcji gaśniczych, przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się żywiołu oraz usuwania jego skutków.

- Wdrożono jeden obowiązek: PPSP w Mońkach - Obowiązek nr 2, dotyczący wyrysowania na mapach wszystkich punktów czerpania wody i ich zasięgów o promieniu nieprzekraczającym 5 km w lasach II kategorii zagrożenia pożarowego. Podjęto realizację pozostałych 7 obowiązków, między innymi: nawiązano współpracę z Instytutem Badawczym Leśnictwa, której efektem będzie opracowanie zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego Biebrzańskiego Parku Narodowego, pracownicy Parku są w trakcie aktualizacji na 2021 r. projektu dokumentu pt. „Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru dla Biebrzańskiego Parku Narodowego”, złożono wnioski o dofinansowanie do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w zakresie ochrony przeciwpożarowej na obszarze BbPN.
- Do Biura Kontroli i Audytu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska przekazano szczegółowe informacje o stopniu realizacji zaleceń kontroli zewnętrznych PIP i NIK z roku 2020 i z lat poprzednich oraz zaleceń innych organów kontroli upoważnionych do prowadzenia kontroli zewnętrznych, przeprowadzonych w Parku w latach 2018- 2020.
- Dostosowano funkcjonowanie parku stosownie do stopnia wystąpienia stanu epidemii zarażenia wirusem sars-cov-2 zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami GIS. Zalecano, aby załatwianie spraw odbywało się drogą komunikacji elektronicznej poprzez platformę e-PUAP, e-mailem oraz telefonicznie i pocztą tradycyjną. Płatności w miarę możliwości były realizowane poprzez wpłatę na rachunek bankowy. Wprowadzono środki podnoszące bezpieczeństwo interesantów i pracowników Parku w postaci: wyodrębnienia osobnego wejścia dla pracowników i interesantów Parku, umieszczenia środków do dezynfekcji rąk przy wejściach do biura, pomieszczeniach ogólnie dostępnych i toaletach, ograniczenia liczby interesantów przebywających, w tym samym czasie, w jednym pomieszczeniu, zamontowania przegrody z pleksi w Informacji Turystycznej, sekretariacie i kasie BbPN, oznakowania wejścia do siedziby parku w CEiZ w Osowcu Twierdzy znakami graficznymi, przypominającymi zasady bezpieczeństwa związane z dezynfekcją rąk, zasłanianiem twarzy maseczką i zachowaniem bezpiecznej odległości. Pracownikom parku umożliwiono świadczenie pracy zdalnej.
- Bieżące informacje o zasadach organizacji pracy i udostępniania Parku umieszczano przy wejściu do siedziby BbPN oraz na stronach internetowych Biebrzańskiego PN.
- Obsługa ruchu turystycznego odbywała się zgodnie z zasadami udostępniania parku uwzględniającymi stan zagrożenia covid-19. Dobrze zorganizowano dystrybucję kart wstępu, w tym możliwość zakupu w Internecie poprzez eparki.pl.
- Działania edukacyjne polegające na bezpośrednim kontakcie z odbiorcami zostały ograniczone do minimum, a zajęcia edukacyjne prowadzono przez Internet poprzez stronę www.biebrza.org.pl oraz Facebook BbPN.
- W celu windykacji należności z tytułu dzierżaw gruntów oraz bezumownego użytkowania gruntów w latach wcześniejszych, Park dochodził należności na drodze postępowań sądowych oraz nawiązał współpracę z Krajowym Rejestrem Długów BIG S.A., co umożliwia wpisywanie informacji o dłużnikach i zadłużeniu w bazie danych tego biura informacji gospodarczej.
- Obsługę prawną Biebrzańskiego Parku Narodowego prowadzi dwoje Radców Prawnych: w zakresie gospodarki nieruchomościami - Pan Adam Wilemajtys, a pozostałe sprawy - Pani Justyna Lewkowicz.
- 96 pracowników uczestniczyło w różnych formach podnoszenia kwalifikacji: w jednym warsztacie, dziewięciu konferencjach, trzydziestu czterech szkoleniach, dwóch kursach. W większości były to formy doskonalenia przeprowadzone w formie on-line, ze względu na panujące ograniczenia związane z wystąpieniem zagrożenia epidemiologicznego wirusem sars-cov-2.
- W celu zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy Dyrektor Parku wydał 33 zarządzenia dotyczące funkcjonowania Biebrzańskiego Parku Narodowego, między innymi w sprawie: zasad ustalenia stopni uciążliwości lub szkodliwości dla

zdrowia oraz prac niebezpiecznych, a także przyznawania dodatku za pracę wykonaną w takich warunkach, „Regulaminu premiowania pracowników Biebrzańskiego Parku Narodowego”, utworzenia punktu kontaktowego zarządzania kryzysowego w Biebrzańskim Parku Narodowym, wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w Biebrzańskim Parku Narodowym, wprowadzenia „Regulaminu organizacyjnego stanowiska kierownika BbPN” oraz zarządzenia dotyczące udostępniania Parku.

Oswiec-Twierdza, dn. 15 lutego 2021 r.

.....
(miejsowość, data)

DYREKTOR

Artur Wiatr

.....
(podpis i pieczęć kierownika jednostki)

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2012 r., poz. 392 z późn. zm.), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzone jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1870).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.